

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՀՈԳԵԻՈՐ ԴՊՐՈՅԻ

1900 — 1901

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՈՒՄՅ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ

Թ Ի Ց Լ Ի Ս

Արագատիպ Մնացական Մարտիրոսեանցի

Միքայելեան գոպոյ, տան 81.

1902

MAR 20 1910

373 ԲԵՆԵՐԱ 777

ay 5-63

370
2402-56

ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՀՈԳԵՒՈՐ ԳՊՐՈՑԻ

1900—1901

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՈՒՅՑ

1004
1594

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս

Արագատիպ Մնացական Մարտիրոսանցի
Միջայելեան փողոց, սուն 81.
1902

11 1 JUL 2013

3d. 103

ՄԱՅՍՏԱՆԻ

075

ՎՃԱՐՄԱՆ ԳՈՒՅՐՈՆՆԵՐԻ ԵՐԿՐՈՒՄ

1901 - 0001

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 11-го Мая, 1902 г.

1900/1901 ՈՒՍՈՒՄՆ. ՏԱՐԻ

I

ԱԶԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1900/1901 ուսումնական տարուայ սկզբում դպրոցն ունէր 495 աշա՛ղերա: Օգոստոսի 26-ին սկսուեցին վերաքննութիւնները, իսկ 30-ին նորեկ աշակերտների քննութիւնները: Դպրոցի Վարչութեանը ներկայացրած էր 222 խնդիր ընդունելութեան համար: Նախկին տարիների պէս հաշուետարում խնդրատուների մատուցած պէս կէսը չ'ընդունուեց՝ մասամբ տեղ չ'իւնելու պատճառով, մասամբ էլ նորեկների անպատրաստ լինելու պատճառով. 222 խնդրատուներից ընդունուեցան 103 հոգի կամ 46,4%:

Այդպիսով նորեկ աշակերտների քննութիւններից յետոյ աշակերտների ընդհանուր թիւը հասաւ 598: 1901 թուականի Յունուարի 8-ին նորից ընդունուեցան 14 հոգի: Միւս կողմից ուսումնական տարուայ ընթացքում դպրոցից հեռացել են 30 հոգի: Ուրեմն ուսումնական տարուայ վերջում դպրոցում կային ընդամենը 582 աշակերտ:

Դասարանների թիւը հաշուետարում փոփոխութեան չէ ենթարկուել. այսինքն ունեցել ենք 6 հիմնական և 3 պատրաստական դասարաններ: Բոլոր պատրաստականները և I, II և III դասարաններն ունեցել են մի մի զուգընթաց բաժանմունքներ:

Վերոյիշեալ դասարաններում աշակերտները գետե-
ղուած են եղել հետեւեալ կարգով (տարուայ վերջը).

Ա	և	Ա	զուգ. պատրաստ. դասարանում	98	հոգի:
Բ	և	Բ	«	«	101 «
Գ	և	Գ	«	«	97 «
I	և	I	« դասարանում	. . . . .	92 «
II	և	II	«	. . . . .	67 «
III	և	III	«	. . . . .	49 «
IV			«	. . . . .	38 «
V			«	. . . . .	24 «
VI			«	. . . . .	16 «

Ընդամենը 582 հոգի

Հետեւեալ վիճակագրական տեղեկութիւնները ցոյց են
տալիս, թէ որտեղացի էին մեր աշակերտները.

Թիֆլիս քաղաքից	249	հոգի	այսինքն	42,8%
Թիֆլիսի նահանգից	129	«	«	22,2 «
Գանձակի «	60	«	«	10,2 «
Երևանի «	49	«	«	8,4 «
Քութայիսի «	4	«	«	0,7 «
Բագուայ «	3	«	«	0,5 «
Ղարսի վիճակից	5	«	«	0,9 «
Հիւս. Կովկ., Ղրլւմ, Քեսարար.	16	«	«	2,7 «
Տաճկաստանից	55	«	«	9,5 «
Պարսկաստանից	12	«	«	2,1 «

ԾՆՈՂՆԵՐԻ ԿՈՉՈՒՄԸ

Ըստ ծնողների կոչման՝ աշակերտները բաժանուում
էին հետեւեալ կարգերի.

1. Արհեստաւորների որդիք 233 հոգի այսինքն 40 %
2. Վաճառականների « 154 « « 26,5 «
3. Ստորին ծառայողն. « 80 « « 13,7 «
4. Հոգևորականների « 58 « « 10 «
5. Երկրագործների « 50 « « 8,6 «
6. Աստիճանաւորների « 5 « « 0,9 «
7. Ուսուցիչների « 2 « « 0,3 «

ԱՀԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ

Դասարաններ.	Աշակերտ-ները ընդ.	Փոխադրուում են.	Մնում են.
Ա և Ա զ. պատ.	98	67 հ. այսին. 68,4%	30 հ. այսին. 30,6%
Բ և Բ զ. «	101	53 « « 52,5 «	47 « « 46,5 «
Գ և Գ զ. «	97	61 « « 62,9 «	35 « « 36 «
I և I զ. դաս.	92	63 « « 68,5 «	29 « « 31,5 «
II և II զ. «	67	51 « « 76,1 «	16 « « 23,9 «
III և III զ. «	49	36 « « 73,5 «	12 « « 24,5 «
IV . . . . . «	38	33 « « 86,8 «	4 « « 10,5 «
V . . . . . «	24	21 « « 87,5 «	3 « « 12,5 «
VI . . . . . «	16	16 « « 100 «	
	582	401 « « 68,8 «	176 « « 30,2 «

Վերաքննութիւն ունեցող աշակերտներից 5 հոգի
չեն եկել վերաքննութեան:

Այդպիսով դպրոցի 582 աշակերտներից փոխադրուել
և աւարտել են 401 հոգի այսինքն 68,8%

Մնացել են 176 « « 30,2 «

2 են եկել վերաքննութեան 5 հոգի 1%

Վերոյիշեալ աղիւսակից երևում է, որ ստորին դա-
սարաններում առաջադիմութեան տոկոսը, համեմատելով

բարձր դասարանների առաջադիմութեան տոկոսի հետ, պակաս է: Այս երևոյթը մեր դպրոցում նկատուում է ամեն տարի և բացատրուում է ա) նրանով, որ ստորին դասարանները, մանաւանդ պատրաստականները և I դասարանը չափազանց բազմամարդ են, բ) նրանով, որ ստորին դասարանները կազմուած են գլխատրապէս նորեկ աշակերտներից, որոնք լինելով շքատր դասակարգի երեխաներ, չափազանց անզարգացած են լինում և դանդաղեցնում են առաջադիմութիւնը:

ՈՐԴԵՂՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ

17 որդեգրից՝
փոխադրուել և աւարտել են 17 հոգի այսինքն 100%:

ԱՋԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՎԱՐՔԸ

Նախկին տարիների պէս հաշուետարուումն էլ բացի սովորական աշակերտական շարութիւններից ոչ մի խոշոր դէպք կամ բացառիկ յանցանք չէ եղած սարուայ ընթացքում:

Աշակերտների վարքը արտայայտուում էր հետևեալ թուերով.

5	ստացել են վարքից	565	հոգի այսինքն	97,1%
4	«	«	15	«
3	«	«	2	«

ԲԱՅԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հաշուետարուում աշակերտների բացակայութիւնները համեմատած նախկին տարուայ հետ մի փոքր աւելի են եղել, այն է իւրաքանչիւր աշակերտի միջին թուով դարիս էր 33,9 բաց թողած դաս:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՊԱՆՊՄՈՒՆԵՔՆԵՐ ԴԱՍԵՐԻՑ ԴՈՒՐՍ

1900/1901 ուսումնական տարում տեղի են ունեցել բարձր դասարանների աշակերտների համար զբաղան երեկոներ, ինչպէս և նախորդ տարիները: Գրական երեկոների նիւթ կազմել են հետևեալ խնդիրները.

1. «Նամուս» վէպ ձիրվանգագէի երեկ. ղեկավարել է ուսուցիչ պ. Ս. Լիսիցեան:
2. Կաթողիկոսիւնը և Բողոքականութիւնը պատմական տեսակէտից, ղեկավարել է ուս. պ. Եր. Լալայեան:
3. «Երկունք Թ. դարու»՝ Ծերենցի, ղեկավարել է ուս. պ. Մ. Ասիլեան:
4. Զրագաշտական կրօնը և նրա քննութիւնը՝ ըստ հայ պատմագիրների, ղեկավ. է ուս. պ. Մ. Մալխասեան:
5. Բնութեան ազդեցութիւնը դանազան երկրների ազգաբնակ. վրայ, ղեկավարել է ուս. պ. Եր. Լալայեան:
6. Մեսրոպ Մաշտոցի վարքը և գործերը՝ ըստ Կորեան, Ղազար Փարպեցու և Մովս. Խորենացու, ղեկավարել է ուս. պ. Ասիլեան:
7. Բուրժուազիայի ծագումն և զարգացումը, ղեկավ. է ուս. պ. Եր. Լալայեան:

Բացի այդ, տօներին մեծ աշակերտների համար տեղի են ունեցել աշակերտական ներկայացումներ. ներկայացրել են—«Երկու քաղցածներ», «Մուտ ճգնաւոր» և «Կախարդուած պրինց»: Իսկ փոքրիկ աշակերտներին ցոյց են տրուել պատկերներ մոզական լապտերով:

—co—

Տարուայ ընթացքում կատարուել են դպրոցական-աշակերտական հանդէսներ.

1. Վեհափառ Կաթողիկոսի Օծման տարեդարձին:
2. Թաղէոս և Բարդուղիմէոս առաքեալների տօնին:
3. Վարդանանց տօնին:

2-ԳԱՒՈՐ ԱԶԱԿԵՐՏՆԵՐԻՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հաշուետարում դպրոցը պահել է որգեզրներ, թռչակառուներ, ամենաչքաւորներին ձրի ճաշ է տուել, գըրքեր և ուսման պիտոյք է բաժանել, շորեր և դեղեր է տուել շատերին և այլն:

1. Թռչակառուների թիւը եղել է 53. դոքա ստացել են ամբողջ տարուայ ընթացքում 4131 ու. 60 կ. օժանդակութիւն:

2. Ամբողջ տարուայ ընթացքում 20 չքաւոր աշակերտ ճաշ են ստացել դպրոցից: Դրանց սնունդը դպրոցին նստել է 1035 ռ.:

3. Դպրոցը բոլոր հիւանդ աշակերտներին ձրի դեղեր է տուել:

4. Դպրոցը ծախսել է 768 ռ. 02 կ., գնելով հագուստ չքաւոր աշակերտների համար կամ միանուագ օժանդակութիւն տալով:

5. Յանուն երգեցիկ խմբի դպրոցի Վարչութիւնը ստացել է զանազան անձերից 625 ըուրլի:

ՀԻՒԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նախկին տարիների նման՝ հաշուետարում էլ դպրոցի բժշկ. պ. Վահան Արծրունին կանոնաւոր յաճախել է դըպրոց և ընդունել բոլոր հիւանդ աշակերտներին: Պ. բժշկի տուած տեղեկութիւններից երևում է, որ 1900—1901 թ. բժշկական օգնութիւն է հասցրած 575 դէպքում հետեւեալ հիւանդութիւնների համար.

Ջերմ, մալարիա, ոսկրացաւ	138	դէպք
Ջնշառութեան գործարանների տկարութիւններ (բրօնխիտ, կատար, կոկորդի հիւանդութիւն և այլն).	96	«
Մարսողական գործարանների հիւանդ.	111	«

Թորախտ	2	դէպք
Արեան պակասութիւն	32	«
Գլխացաւ	31	«
Աչքացաւ	44	«
Ականջի և քթի հիւանդութիւն	31	«
Վէրքեր և կաշիի հիւանդութիւն	37	«
Ատամի հիւանդ., մանր հիւանդութիւն	34	«

Գ Ր Ա Դ Ա Ր Ա Ն

Առ 1-ն սեպտեմբերի 1900 թ. դպրոցի գրադարանը պարունակում էր ընդամենը 3865 անուն գիրք, որոնք բաղկացած էին 4563 հատորից և արժէին 16,643 ռ. 66 կ.: Սեպտեմբերի մէկից մինչև ուսում. տարուայ վերջը աւելացան 76 անուն գիրք, բաղկացած 87 հատորից արժողութեամբ 509 ռ. 82 կոպ.:

Դպրոցի պ. գրադարանապետի հաշուից երևում է, որ ուսումնական տարուայ ընթացքում աշակերտները կարգացել են.

Հայերէն գրքեր	3081
Ռուսերէն «	705
Փրանսերէն «	33

Ընդամենը 3819 գիրք:

Բացի այդ՝ չքաւոր աշակերտները ստացել են դպրոցի գրադարանից 1654 դասագիրք:

Դպրոցի ուսուցչանոցի և աշակերտների համար ստացուել են հետեւեալ պարբերական հրատարակութիւնները. «Արարատ», «Աղբիւր», «Բաղմալէպ», «Բանասէր», «Թատրոն», «Լումայ». «Մշակ», «Մուրճ», «Ծաղիկ», «Նոր-Դար» և «Տարագ»,

«Вѣстникъ Воспитанія», «Кавказскій Вѣстникъ», «Міръ Божій», «Новое Обозрѣніе», «Образованіе», «Педагогическій Листокъ», «Русская Мысль», «С. Петербургскія Вѣдомости», «Тифлисскій Листокъ», «Кавказъ», «Дѣтское Чтеніе» և «Родникъ»:

1900/1901 ՈՒՍՈՒՄՆ. ՏԱՐՈՒՅՑ ՉՐՋԱՆԱՆԵՐՏՆԵՐԸ

1. Աղնաուրեան Վարդ-Յարուլթ. Ախալքալաքցի
2. Արարատեան Արմենակ Համշուլդեցի
3. Գնունի Տիգրան Վաղարշապատցի
4. Ենգիբարեան Մանուէլ Գանձակեցի
5. Թումանեան Աշոտ Հալալ-Օղլեցի
6. Մանասեան Ստեփան Զարդախ. (Գանձ. գաւ.)
7. Յակոբեան Տիգրան Մեծ-Արխավեցի
8. Յովհաննիսեան Յովհաննէս Դարաբաղցի
9. Յովսէփեան Յովսէփ Մուխրանեցի
10. Պապովեան Գարեգին Թիֆլիսեցի
11. Տէր-Խաչատրեան Գեղամ Օձնեցի (Լոռ. գաւ.)
12. Տէր-Յակոբեան Բաղամ Գանձակեցի
13. Տէր-Սարգսեան Անուշաւան Ալէքսանդրապօլցի
14. Փարեմուզեան Երիստակէս Թիֆլիսեցի
15. Օհանեան Էլիզարր Ախալքալաքցի (Վրաս.)
16. Օտեան Սարգիս Կակարէթցի

II

Ո Ւ Ս Ո Ւ Յ Ի 2 Ն Ե Ր

Ուսուցիչների արգանունները	Ո՞ր դպրոցում է աւրտել ուսումը:	Ո՞ր թ. է ծննդավ. տ. նկրտ. զգրվ.	Ի՞նչ առարկայ է աւանդում:
Բաշաղեան Սամուէլ, տեսուչ	Օղեսայի համալսարան	1895	Բուսաբանութիւն և բնախօսութիւն
Աջուլեան Գալուստ քահանայ	Ենքոսիսեան դպրոց	1885	Երգեցողութիւն
Ասիշեան Միսաք	Գէորդեան ճեմարան	1886	Հ. լեզու, Հ. պատմ. և եկեղեց. պատմ.
Բարխուդարեան Գէորդ	Գորպատի համալսարան (Ա լսարան)	1876	Ռ. պատմ. և Ռ. աշխարհագրութիւն
Գաղբաշեան Յարութիւն	Ենքո. դպր. և Տիւրինգէնի համ.	1894	Ուսումն ս. Գրոց և եկեղ. պատմ.
Եկմալեան Մակար	Պետերբուրգի կոնս.	1891	Զայնագրութիւն
Զարդեղեան Զաքարիա քահ.	Ենքոսիսեան դպրոց	1900	Կրօն և ճոմար
Զոհրաբեան Յար. Թիսիսեան Լեոն	Կիևվի համալսարան Ենքո. դպր. և Պետեր. համալսարան	1886 1873	Մաթեմատիկա Կենդանաբ., ֆիզ., ֆիզիք. աշխ. և բնդ. աշխ.
Հալայեան Երուանդ	Ենքո. դպր. և Ժրնեկի համալսարան	1897	Փրանսերէն և բնդհանուր պատմութիւն
Հիսեցեան Ստեփան	Վարշավայի համալ.	1894	Հ. պատմ., Ռ. լեզու և բնդհ. աշխարհագր.
Հովուեան Պօղոս	Ենքո. դպր. և Գէորդեան ճեմ.	1897	Հայ. լեզ. և թուարք.
Մալխասեան Ստեփան	Գէորդեան ճեմ. և Պետերբ. համալ.	1890	Հ. լեզու և հայոց մատենագրութիւն
Մինասեան Արշակ քահանայ	Ենքո. դպր. և Ստրադ. համալս.	1899	Կրօն և քրիստոնէական վարդապետութ.
Միրաղեան Գեղէոն	Թիֆլ. I գիմ (ՄԻրաս.)	1897	Ռուսաց լեզու
Մորրզոյեան Գարրիէլ	Կազանի համալսարան (III լսար.)	1882	Ռուսաց լեզու

Մուրադբեգեան Ա-դէքսանդր	Ներսիսեան դպրոց	1897	Երզնցոյութիւն և զեղազրութիւն
Յարութիւնեան Ի-սահակ	Ներս. դպր. և Ննայի համալսարան	1888	Հայոց լեզու, հոգեբ. և Տրամարանութիւն
Շահբուզ. Գրիգոր	Ներսիսեան դպրոց	1880	Հայոց լեզու
Շամշինեան Արտէմ	Պետերբ. գեղ. ճեմ.	1884	Նկարչութիւն
Սահակեան Սահակ քահանայ	Ներս. դպր. և Լայպ.	1883	Կրօն
Սպարապետեան Արշակ	Ներսիսեան դպրոց	1882	Թուարանութ., գծա-զրութ. և զեղազր.
Սունդուկեան Յովհ.	Թիֆլ. ըէպիպ. դպ.	1897	Ռուսաց լեզու
Փիլոսոփեան Տիգրան	Ներսիսեան դպրոց	1894	Հ. լեզ. և Թուար.
Քափանակեան Սա.	Մոսկվայի համալս.	1900	Ռուսաց լեզու

Ծանօթ. Հ. Սահակեանի, պ. պ. Բարխուդարեանի, Թիւսիկեանի և Միրզոյեանի ծառայութիւնը սկսուելով վերոյիշեալ թուականներէր, ընդհատուել է և դանազան ժամանակամիջոցներէր յետոյ նորից սկսուել:

Վերակացուի պաշտօն կատարում էին պ. պ. Գր. Տէր-Յարութիւնեան, Հովուեան, Մուրադբեկեան և Տէր-Դաւթեան:

Անցեալ տարի վախճանուեց դպրոցի բեղմնաւոր ուսուցիչ Յարութիւն Ալխազեանը. բացի այդ՝ դպրոցից հեռացաւ նաև Գիւտ աւագ քահանայ Ադանեանը: Դրանց փոխարէն տարուայ մէջ հրաւիրուեցան ուսուցչական պաշտօնի համար հ. Զաքարիա քահ. Զարեղեանը և պ. Ս. Քափանակեանը:

Հետեւեալ աղիւսակից երևում է, թէ ինչպէս են յաճախել զասերին ուսուցիչները.

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ԱԶԳԱՆՈՒՆ.					
ՆԵՐԸ	Միջին սոց. դասի և նիստի տեղ.	Սեռ.	Սեռ. տարած. դասի թիւ.	Վերամեծ դասի տեղ. և սոց. դասի տեղ.	Վերամեծ դասի տեղ. և սոց. դասի տեղ. %.
Բալադեան Սամուէլ, տեսուչ.	162	—	—	162	—
Արուսեան Գալուստ քահանայ	230	—	12	218	3,8
Ասիլեան Միսաք	564	—	3	561	0,5
Բարխուդարեան Գէորգ . .	263	—	12	251	4,6
Դադրաչեան Յարութիւն . .	439	—	32	407	7,3
Եկմաշեան Մակար	578	—	52 1/2	525 1/2	4,5
Զարդեղեան Զաքարիա քահ.	250	—	—	250	—
Զոհրաբեան Յարութիւն . .	676	—	14	662	2,1
Թիւսիկեան Լեոն	590	4 1/2	3	591 1/2	—
Լաւայեան Երուանդ	592	—	12	580	2
Լիսիցեան Ստեփան	618	—	27	591	4,4
Հովուեան Պօղոս	283	—	4	279	1,4
Մալխասեան Ստեփան	566	—	3	563	0,5
Միլեասեան Արշակ քահանայ.	345	2	3	344	0,3
Միրզադեան Գեղէոն	530	—	2	528	0,4
Միրզոյեան Գարրիէլ	492	—	240	252	48,8
Մուրադբեկեան Աղէքսանդր.	188	7	7	188	—
Յարուսիլեան Իսահակ	372	—	4	368	1,1
Շահբուդադեան Գրիգոր . . .	557	—	24 1/2	532 1/2	4,4
Շամշինեան Արտէմ	320	—	46	274	14,4
Սահակեան Սահակ քահանայ	325	—	43 1/2	281 1/2	13,4
Սունդուկեան Յովհաննէս . . .	530	—	20	510	3,8
Սպարապետեան Արշակ	579	—	45	534	7,8
Փիլոսոփեան Տիգրան	552	—	—	552	—
Քափանակեան Ստեփան	162	—	—	162	—
Ընդամենը	10763	13 1/2	609 1/2	10167	5,5%

Այս վիճակագրական տեղեկութիւնները ցոյց են տալիս, որ բոլոր ուսուցիչները տարուայ ընթացքում պէտք է պարապէին 10,763 դաս, մինչդեռ պարապել են 10,167: Ուրեմն բոլոր ուսուցիչները միասին բաց են թողել 596 դաս, որ կազմում է դասերի ընդհանուր թուի 5,5%:

Անցեալ 1909—1901 ուսում. տարում պարապմունքները սկսուել են Սեպտեմբերի 5-ից և վերջացել Մայիսի 17-ին:

Մ Ա Ն Կ Ա Վ Ա Ր Ժ Ա Կ Ա Ն Ժ Ո Ղ Ո Վ

Հաշուետուութեան տարում մանկավարժական խորհուրդը ունեցել է 15 հերթական և 3 արտակարգ ժողով: Նիստերին միջին թուով ներկայ են եղել 18 անդամ:

Բոլոր նիստերին ներկայ են եղել պ. Բալաղեան, չ. Մինասեան, պ. պ. Զոհրաբեան, Թիւսիկեան, Հովուեան և Քափանակեան:

Բացակայ են եղել նիստերին.

- 1 Անդամ հ. հ. Աբուլեան, Զարդեղեան, պ. պ. Ասիլեան, Լայայեան և Մուրադբէկեան:
- 2 » պ. պ. Միրաղեան, Յարութիւնեան և Սունդուկեան:
- 3 » պ. Մալխասեան:
- 4 » » Ոպարապետեան:
- 5 » հ. Սահակեան, պ. պ. Բարխուդարեան և Փիրումեան:
- 7 » պ. Զահրուդաղեան:
- 8 » » Զամչինեան:
- 10 » » Միրզոյեան:
- 14 » » Դաղբաշեան և Եկմալեան:

Մանկավարժական խորհրդածուլթեան նիւթ եղել են հետևեալ խնդիրները.

- 1 Վերաքննութիւնների և նորեկ աշակերտների քննութիւնների արդիւնքը:
- 2 Որդեգրների, թոշակաւուների և ճաշող աշակերտների ընտրութիւն:
- 3 Աշակերտների վարքին վերաբերեալ խնդիրներ:
- 4 Մրցանակի արժանի աշակերտների ընտրութիւն:
- 5 Աշակերտների առաջադիմութեան վերաբերեալ խընդիրներ և այլն:

Տեսուչ՝ Սամուէլ Բալաղեանց

Հոգաբարձութեան կազմը 1901 թ.

Նախագահ Թեմակալ Առաջնորդ վիճակին Հայոց Վրաստանի և Իմէրէթի:

Անդամք Հոգաբարձութեան

- Ղևոնդ ա. ք. Խարաղեանց:
- Գիւտ ա. ք. Աղանեանց:
- Աղէքսանդր Մէլիք-Աղաբեանց:
- Յովհաննէս Արիսանեանց:
- Յովսէփ Ամիրխանեանց:
- Յովսէփ Տիգրանեանց:
- Բժիշկ Կարապետ Ստեփանեանց:
- Իշխան Արսէն Բէհրուղեանց:

Դիւան Հոգաբարձութեան

Եկեալ թղթեր	964
Ելեալ թղթեր	1042
Կազմած գործեր	54
Հոգաբարձական ժողովներ	42

Գործավար՝ Ռուբէն Մէլիք-Աղամեանց

(Handwritten signature)

Ներսիսեան Հայոց Հոգեւոր դպրոցի տնտեսական հաշիւը 1901 թ.

I

ԳԱՆՁԱՐԱՆԻ ՀԱՉԻՒՐ

	Ռ.	Կ.
Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1901 թ.	1.200	49
Մուտք 1901 թ. ընթացքում	160.815	17
	162.035	66
Ելք 1901 թ. ընթացքում	160.823	12
Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1902 թ.	1.212	52

1004
41651

II

ԱՆՉԱՐԺ ԿԱԼՈՒԱԾՔՆԵՐԻ ԵԿԱՄՏԻ ՀԱՉԻՒՐ

1901 թ. ընթացքում ստացուած է եկամուտ հետեւեալ կալուածքներէց.

Հին դպրոցական տունը, որ կառուցել է ի Տէր հանգուցեալ Ներսէս V կաթողիկոսը . . . . . 12.871 —

Հին դպրոցի տան հանդէպ գտնուող 21 կըրպակներ, որ սեփականացրած է Ներսէս V կաթողիկոսից 9.191 69

21 նորակառոյց կրպակներ 4.975 46

Կալուածք, որ ընծայել է հանգուցեալ Աւետիք Փիրոյեանցը 15.827 04

Այժմեան դպրոցական տունը, որ գնել է Հոգաբարձութիւնը 1856 թ. . . . . 1.172 —

Կալուածք, որ ընծայել է հանգուցեալ Յա- րուլի Օքոյեանցը	1.015	85
Կալուածք, որ ընծայել է հանգուցեալ Գու- լիփաշայեանցը	280	—
Կրպակ, որ ընծայել է հանգուցեալ Գրիգոր Չերգիլեանցը	216	71
Կրպակ, որ ընծայել է հանգուցեալ Օթար Չաղբաթեանցը	233	38
Տուն, որ գնել է Հոգաբարձուլի Ռոտի- նեանից	130	08
Տուն, որ ընծայել է հանգուցեալ իշխան Արղուլեան-Երկայնաբազուկը . . .	2.450	—
Տուն, որ ընծայել է հանգուցեալ տիկին Եկատերինէ Նադիրեանց	260	—
Այգի Սողանլուխում, որ ընծայել է վրաց իշխան Օթար Ամիրախովարին	120	—
Այգի Թիլէթում, որ ընծայել է Ստեփան Ղամբարեանցը	—	—
Դատարկ գետին, որ յատկացրել է դպրոցին հանգուցեալ Մատթէոս Կաթուղիկոսը	1.499	—
Կալուածք, որ գնել է Հոգաբարձուլի Յ. Փարաջանեանից	439	25
Տուն, որ ընծայել է հանգուցեալ տիկին Թագուհի Փանոսեանցը	1.275	96
Տուն, որ գնել է Հոգաբարձուլի Ռոտի Թագուհի Մուրադեանից 1901 թ. . . .	—	—
	<hr/>	
	51.957	—42

III

ՄՈՄԱՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏԻ ՀԱՉԻԻԸ

1901 թ. ընթացքում ստացուել է Թիֆլիսի Թեմի մոմավաճառուլի իննից	7.999	—99
--	-------	-----

IV

ԱՆՉԱՐԺ ԿԱՆՈՒԱԾՔՆԵՐԻ ԵՒ ՄՈՄԱՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՊԱ-
ՌԻԿ ԿԱՊԱԼԱԴՐԱՄԵՆԵՐԻ ՀԱՉԻԻԸ

Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1902 թ. . .		
Հին դպրոցի վերնայարկ—Գ. Խունդադէ	1.368	—
» » ներքնայարկ—Ղարիբեանց և Տետրատէ	950	04
21 կրպակներ—Գ. Սալինեանց	1.562	48
18 նորահառոյց կրպակներ—Վ. Կիրեղ- եանց	300	—
Այժմեան դպրոցի ներքնայարկ—Յ. Յարու- թիւնեանց	400	—
Այգի Իշխ. Ամիրախովարի—Ն. Ափեանց . .	40	—
Կալուածք Օքոյեանցի (մ. II և III)—Ն. Չո- չին	717	32
Տուն Փարաջանեանցի—Ս. Գասպարեանց .	45	—
Տուն Փանոսեանցի—Ս. Իվանով	62	50
	<hr/>	
	5.445	64
Մոմավաճառուլի—Ա. Դանդուրեանց . . .	6.33	32
	<hr/>	
	6.078	96

V

ԱՆԱԿՆԿԱԼ ՄՈՒՏՔԻ ՀԱՉԻԻԸ

Նուիրատուլի ներգեցիկ խմբի 1901 թ. . .	525	—
---------------------------------------	-----	---

VI

ՏՈԿՈՍԱԲԵՐ ԹՂԹԵՐԻ ՀԱՂԻԻԸ

(Սօմիճնալ գումար)

Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1901 թ.	207.180 28
Գնուած է 1901 թ. ընթացքում	23.970 —
	<hr/>
	231.150 28
Գործադրուած է 1901 թ.	31.434 75
Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1902 թ.	199.715 53
1901 թ. ընթացքում ստացնուած է տոկոսիք ն. 11.371—71.	

Յուցակ տոկոս. թղթերի առ 1-ն Յունվ. 1902 թ.

Թիֆլիսի Առևտրական բանկի տոմսեր	40.229 53
» Փոխադարձ Վարկ. Ընկ. տոմսեր	84.186 —
« Քաղաքային Վարկ. Ընկեր. 5% օրլիգացիաներ.	66.600 —
» Ազնուական. կալուած. բանկի 5% գրաւական թերթեր	1.300 —
Թիֆլիս քաղաքի I փոխառութեան 6% օր- լիգացիաներ	100 —
Թիֆլիս քաղաքի II փոխառութեան »	3.700 —
Պետական անընդհատ 4% տոմսեր	1.500 —
Առաջին ներքին փոխառութեան խաղարկու- թեան տոմսեր.	1.300 —
Երկրորդ ներքին փոխառութեան խաղարկու- թեան տոմսեր.	700 —
Պետական գիւղական կալուած. բանկի 4 1/2% վկայականներ	100 —
	<hr/>
	199.715 53

VII

ԿԱՊԱԼԱՌՈՒՆԵՐԻ ԳՐԱՒԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀԱՂԻԻԸ

Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1901 թ.		
տոկոսաբեր թղթերով ո. 17.150 —		
կանխիկ դրամով	552 —	17.675 —
Ստացուած է 1901 թ. ընթացքում		
տոկոսաբեր թղթերով ո. 2.525 —		
կանխիկ դրամով	2.698 34	5.223 34
		<hr/>
		22.898 34
Վերադարձրած է 1901 թ. ընթացքում		
տոկոսաբեր թղթերով ո. 1.100 —		
կանխիկ դրամով	1.365 —	2.465 —
		<hr/>
Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1902 թ.		
տոկոսաբեր թղթերով ո. 18.575 —		
կանխիկ դրամով	983 34	19.558 34

VIII

ԱՍՏՐԱԽԱՆԻ ԹԵՄԻ ԱՀԱԿԵՐՏԱՅ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՂԻԻԸ

Ծախսուել է 1901 թ. ընթացքում.	2.132 50
Ստացուել է 1901 թ. ընթացքում	1.272 50
	<hr/>
Պարտք Թեմի առ 1-ն Յունվարի 1902 թ.	860 —

IX

ԳՊՐՈՑԻ ԵԱՌԱՅՈՂԱՑ ԹՈՂԱԿԱՐԿԻ ՀԱՂԻԻԸ

Մնացորդ պարտքի առ 1-ն Յունվ. 1901 թ.	800 —
Վճարուած է 1901 թ. ընթացքում	1.494 04
	<hr/>

	2.294 04
Ստացուած է 1901 թ. ընթացքում . . .	1.394 04
Պարտք թողարկողի առ 1-ն Յունվարի 1902 թ.	900 —

X

ԴՊՐՈՑԻ ԾԱՌԱՅՈՂԱՅ ՊԱՐՏՔԻ ՀԱՉԻԻԸ

Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1901 թ. . .	927 85
Ստացուած է 1901 թ. ընթացքում . . .	841 —
Մնացորդ պարտքի ծառայողաց առ 1-ն Յունվարի 1902 թ.	86 85

XI

ԶԱՆԱԶԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՉԻԻԸ

Ստացուած է 1901 թ. ընթացքում . . .	244 —
վճարուած է 1901 թ. ընթացքում . . .	204 —
Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1902 թ. . .	40 —

XII

ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱՌՔԵՐԻ ՀԱՉԻԻԸ

1901 թ. ընթացքում արուած են հետևեալ ծախքերը. Ռոճիկ, թողակ և կենսաթոշակ դպրոցի ծա- ռայողաց	40.053 94
Դաստկան և ուսումնական պիտոյք, գրա- դարան և ֆիզիքական կարճնէտ. . .	1.426 38
Կահ-կարասիք և նոցա վերանորոգութիւնը	1.421 85
Թողակագրամ չքաւոր աշակերտաց	4.433 91
Մնունդ որդեկրաց և չքաւոր աշակերտաց	2.751 40

Վարձ տան, որտեղ է որդեկրաց ննջարանը	427 50
Հանդերձեղէն և կօշիկ որդեկրաց	1.322 85
Բաղանիք, դեղորայք և դուարճութիւն ա- շակերտաց	829 50
Վառելիք, լուսաւորութիւն և ջուր.	939 64
Վերանորոգութիւն կալուածոց	6.999 —
Հարկ և ապահովութիւն ի հրդեհէ կալուածոց	5.792 06
Դիւանական պիտոյք և մանր ծախք	727 18
Հոգեհանգիստ բարերարաց.	702 63
Օժիտ չքաւոր օրիորդաց համաձայն էֆէն- դեանցի կտակի	350 —
Անակնկալ ծախք և երգեցիկ խումբ	1.830 48
	70.008 15

1901 թ. ընթացքում ստացուած է արդիւնք. Անշարժ կալուածքների եկամուտ (II) . . .	51.957 42
Մոմավաճառութեան » (III)	7.999 99
Անակնկալ մուտք—նուիրատուութիւն երգե- ցիկ խմբի (V)	525 —
Տոկոսիք տոկոսաբեր թղթերի (VI)	11.371 71
	71.854 12
1901 թ. արած է ծախք (XII)	70.008 15
	1.845 97

Յօդուտ 1901 թ. (չ'հաշուած ապառ. կա-
պալադր.—ն. 6.078 96)

Հաշուապահ՝ Ղ. Յ. Տէր-Մկրտչեանց

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and the texture of the paper.

«Ազգային գրադարան»

NL0231864

52. 103

373/ἀλφειά ημερ.

9c-63